

יום תרועה...או זכרון תרועה?

Day of Memory or Day of Cacophony?

לע"נ רחל רבקה בת ר' מתתיהו הכהן ז"ל

(1) יהושע ה, יג-טו

(יג) וַיְהִי בַּהַיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירְיָחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנִה אִישׁ עֹמֵד לְגִדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלֹפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם-לְעָרִינוּ: (יד) וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אֲנִי שַׂר-צְבָאָה' עֲתָה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל-פָּנָיו אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מֶה אֲדֹנָי מְדַבֵּר אֵל-עַבְדּוֹ: (טו) וַיֹּאמֶר שַׂר-צְבָאָה' אֶל-יְהוֹשֻׁעַ שַׁל-נַעֲלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן:

(2) שמות ג, ד-ה

(ד) וַיֵּרָא ה' כִּי סָר לְרֵאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֶּנֶה וַיֹּאמֶר מִשָּׁה מִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי: (ה) וַיֹּאמֶר אֶל-תִּקְרַב הָלֶם שָׁל-נַעֲלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו אֲדַמְתִּי קֹדֶשׁ הוּא:

(3) ויקרא כג, כג-כה

(כג) וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כד) דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן **זְכוֹן תְּרוּעָה** מִקְרֵא-קֹדֶשׁ: (כה) כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לָהּ:

(4) במדבר כט, א

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ מִקְרֵא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ **יוֹם תְּרוּעָה** יִהְיֶה לָכֶם:

(5) ירושלמי ראש השנה ג'ה'

זכרון תרועה אלו הזכרונות

(6) ירושלמי ראש השנה ד'א'

כתוב אחד אומר יום תרועה וכתוב אחד אומר זכרון תרועה

הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין.

(7) ספרא ויקרא כ"ג/ג-כ"ה

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... מִקְרֵא קֹדֶשׁ – אֵין הַגּוֹיִם מִקְרֵא קֹדֶשׁ.

או בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֵין לִי אֶלָּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מְנִין לְרַבּוֹת אֶת הַגְּרִים וְאֶת הָעַבְדִּים?

תִּלְמַד לומר יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זְכוֹן תְּרוּעָה מִקְרֵא קֹדֶשׁ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אומר: שַׁבָּתוֹן, זו קֹדֶשֶׁת הַיּוֹם.

זְכוֹן – אֵלוּ הַזְּכוֹנוֹת.

תְּרוּעָה – אֵלוּ הַשּׁוֹפְרוֹת.

מִקְרֵא קֹדֶשׁ – קֹדֶשֶׁהוּ.

אָמר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָה: אֵינוּ אומר שַׁבָּתוֹן אֶלָּא שְׁבוּת, שְׁכֵן הוּא פּוֹתַח בְּשַׁבִּיתָה ראשון.

אֶלָּא זְכוֹן, אֵלוּ הַזְּכוֹנוֹת, תְּרוּעָה, אֵלוּ הַשּׁוֹפְרוֹת, מִקְרֵא קֹדֶשׁ, זו קֹדֶשֶׁת הַיּוֹם.

מְנִין שֶׁהוּא כּוֹלֵל עִמָּן אֶת הַמְּלֻכּוּת?

תִּלְמַד לומר אָנֹכִי אֵלֹהֵיכֶם... בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי

(8) שמות יט, י"ט

(י) ויאמר ה' אל-משה לך אל-העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם: (יא) והיו נכנים ליום השלישי כיו ביום השלישי ירד ה' לעיני כלהעם על-הר סיני: (יב) והגבלת את-העם סביב לאמור השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו פל-הנגע בהר מות יומת: (יג) לא-תגע בו יד כִּי-סקול יסקל או-ירה יירה אס-בהמה אס-איש לא יחיה **במשוך היבל המה יעלו בהר**: (יד) וירד משה מן-ההר אל-העם וקדש את-העם וכבסו שמלתם: (טו) ויאמר אל-העם היו נכנים לשלשת ימים אל-תגשו אל-אשה: (טז) והיו ביום השלישי בהית הפקוד והיו קלות וברקים וענן כבד על-ההר **וקול שופר חזק מאד** ויחרד כל-העם אשר במחנה: (יז) ויצא משה את-העם לקראת האלהים מן-המחנה ויתיצבו בתחתית ההר: (יח) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ועל עשנו בעשן הכבשן ויחרד כל-ההר מאד: (יט) **ויהי קול השופר** הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול:

(9) שמות כ, טו

וכל-העם ראים את-הקולות ואת-הלפידים **ואת קול השופר** ואת-ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק:

(10) שמות יג, ט

והיה לך לאות עליך **ולזכרון בין עיניך** למען תהיה תורת ה' בפיד כי ביד חזקה הוצאת ה' ממצרים:

(11) שמות יז, יד

ויאמר ה' אל-משה כתב זאת **זכרון בספר** ושים באזני יהושע כי-מחה אמהו את-זכר עמלק מתחת השמים:

(12) שמות לט, טז

וישם אתם על כתפת האפד **אבני זכרון** לבני ישראל באשר צוה ה' את-משה:

(13) במדבר ה, טו

והביא האיש את-אשתו אל-הכהן והביא את-קרבה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא-יצק עליו שמן ולא-יתן עליו לבנה כי-מנחת קנאת הוא **מנחת זכרון** מזפרת עון:

(14) יהושע ד, ז

ואמרתם להם אשר נכרתו מימי הירדן מפני ארון ברית ה' בעברו בירדן נכרתו מי הירדן **והיו האבנים האלה לזכרון** לבני ישראל עד-עולם:

(15) מלאכי ג, טז

אז נדברו ידאי ה' איש את-דעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב **ספר זכרון** לפני ליראי ה' ולחשבי שמו:

(16) במדבר י, ט"ו

(ט) וכי-תבאו מלחמה בארצכם על-הצר הצרד אתכם והרעתם בחיצות **ונזפרתם** לפני ה' אלהיכם ונושעתם מאיביכם:

(י) וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחיצות על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם **לזכרון** לפני אלהיכם אני ה' אלהיכם:

(17) יהושע ו, ב-ה

(ב) ויאמר ה' אל-יהושע ראה נתתי בידך את-יריחו ואת-מלכה גבורי החיל: (ג) וספתם את-העיר כל אנשי המלחמה הקיפו את-העיר פעם אחת כה תעשה ששת ימים: (ד) ושבעה כהנים ישאו שבעה שופרות היובלים לפני הארון וביום השביעי תסבו את-העיר שבע פעמים **והכהנים יתקעו בשופרות**: (ה) והיה במשך בקרו היובל בשמעכם את-קול השופר יריעו כל-העם תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיה ועלו העם איש נגדו: